

Δρ. Μαρία-Έρση Κολίρη, Δρ. Μαρία Παπαθανασίου

Τον τελευταίο καιρό διαβάζοντας την ελληνική και διεθνή ειδησεογραφία, σταθήκαμε σε 2 φαινομενικά άσχετες μεταξύ τους ειδήσεις που αφορούν γυναίκες και τα μέσα κοινωνικής διαδικτύωσης (social media).

Η μία αφορούσε την Caroline Criado-Perez, δημοσιογράφο και ακτιβίστρια στην Αγγλία η οποία αναρωτήθηκε γιατί στα Βρετανικά χαρτονομίσματα να απεικονίζονται επιφανείς Βρετανοί και όχι Βρετανίδες, δηλαδή για τη μη-αναγνώριση έστω και σε συμβολικό επίπεδο της συμβολής σημαντικών γυναικών των τεχνών και των επιστημών από την Αγγλική Κεντρική Τράπεζα. Η Criado-Perez αγωνίστηκε και κατάφερε να αποσπάσει τη δέσμευση από την τράπεζα να ανακαλέσει την απόφαση της που αφορούσε στην αντικατάσταση της μοναδικής γυναίκας (της Elisabeth Fry) σε Αγγλικό χαρτονόμισμα με τον Winston Churchill στα καινούργια χαρτονομίσματα. Κάποιος θα νόμιζε ότι η ιστορία θα τελείωνε εδώ. Όμως αυτή η μικρή «νίκη» έλαβε δημοσιότητα και μέσω αυτής, η Criado-Perez έγινε από τη μία μέρα στην άλλη στόχος στο twitter αδιανόητων λεκτικών επιθέσεων και απειλών. Δυστυχώς αυτό στις μέρες μας δεν αποτελεί από μόνο του είδηση αν και χρήζει προβληματισμού (βλ. χρήση του ίντερνετ για ανώνυμες επιθέσεις –ο οργανισμός πίσω από το twitter επικρίθηκε σφόδρα για τη μη προστασία των χρηστών του). Η σεξουαλική -σεξιστική διάσταση αυτών των επιθέσεων ωστόσο ήταν αυτό που ξεχώρισε. Εν προκειμένω, τα σχόλια προς την Criado-Perez ξεκινούσαν από το ότι αυτό που πραγματικά χρειάζεται η γυναίκα -για να μην προκαλεί τόσο αναρωτιέται κανείς;- είναι μια... «περιποίηση» από κάποιον άντρα και κατέληγαν σε ξεκάθαρες απειλές βιασμού. Η εμπειρία αυτή υπήρξε τρομακτική και τραυματική για την ίδια τη γυναίκα.

Η άλλη, «δική μας» είδηση αφορούσε στο ακραίο και τραγικό συμβάν ενδοοικογενειακής βίας, του παιδοκτόνου που πυροβόλησε την κόρη του για να εκδικηθεί τη γυναίκα του. Ο θύτης θεώρησε την κόρη του «κτήμα του» και τη χρησιμοποίησε στερώντας της τη ζωή για να εκδικηθεί την πρώην γυναίκα του (φεμινιστική ή μη η άποψη, η πραγματικότητα είναι τρομαχτική, οδυνηρή και μοιραία). Ταυτόχρονα, αυτό που μας συγκλόνισε ήταν και η πληροφόρηση ότι η έφηβη κοπέλα η οποία χαροπαλεύει έπεσε θύμα -για δεύτερη φορά- της πιο χυδαίας διαδικτυακής επίθεσης όταν διέρρευσε η «πληροφορία» –επίσης μέσω θολών διαδικτυακών πηγών- ότι η νεαρή γυναίκα διατηρούσε δεσμό με Πακιστανό άντρα (βλ σχετικό άρθρο του Θ.Χειμωνά στην Athens Voice). Η πληροφορία αυτή αν και ελέγχεται ως αναληθής, έγινε αφορμή να γραφτούν απίστευτης χυδαιότητας σεξουαλικά σχόλια σχετικά

με το κορίτσι που υπήρξε θύμα της επίθεσης. Ο συγγραφέας του άρθρου εστιάζει στη δημιουργία αφορμής για να εκτονωθούν ρατσιστικά ένστικτα. Θα υποστηρίζαμε ότι η διαπόμπευση και η δευτερογενής αντικειμενοποίηση και θυματοποίηση της νεαρής γυναίκας, κάτι παρατηρείται στη βία που ασκείται στις γυναίκες, φωτίζει τις ρατσιστικές αλλά και τις σεξιστικές στάσεις και βαρβαρότητες της σύγχρονης κοινωνίας μας.

Εμείς θα θέλαμε να εστιάσουμε στον κοινό παρονομαστή αυτών των δύο ιστοριών: αφορούν και οι δύο νεαρές γυναίκες οι οποίες δέχθηκαν –για διαφορετικούς λόγους η κάθε μία– επιθέσεις σεξουαλικού περιεχομένου. Η στοχοποίηση τους ασφαλώς είχε να κάνει με το γεγονός ότι είναι γυναίκες. Το φύλο τους είναι που τις καθιστά αντικείμενο διπλής επίθεσης και βαναυσότητας. Ο σεξισμός είναι παρών, διαπομπεύει και αποτελεί αιτία θανάτου. Η λεκτική κακοποίηση η οποία εμπεριέχει σεξουαλική ταπείνωση αποτελεί μία από τις πλέον αναγνωρισμένες μορφές έμφυλης κακοποίησης. Οι γυναίκες αυτές, που δεν είναι οι μόνες, υπέστησαν επιθέσεις με σεξιστικό υπόβαθρο και απευθύνονταν καταρχήν στο φύλο τους και στο ποια «πρέπει» (;) να είναι η «θέση» (;) τους και η «ηθική» (;) τους.

Αναρωτιόμαστε εάν βρισκόμαστε μπροστά σε μια διαφορετική μορφή μισογυνισμού και κακοποίησης γυναικών που αφορά στη διαδικτυακή κακοποίηση κατά των γυναικών. Η ανωνυμία που προσφέρει το ίντερνετ ενθαρρύνει την εμφάνιση ρατσιστικών και σεξιστικών συμπεριφορών οι οποίες ενδεχομένως να μην εκφραζόντουσαν τόσο εύκολα εάν θύτης και θύμα βρισκόντουσαν πρόσωπο με πρόσωπο. Βέβαια είναι υπερ-απλουστευτικό να αποδώσουμε την ευθύνη για τέτοιου είδους επιθέσεις στο ίντερνετ ή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Μια πιο λεπτομερής ανάλυση θα φανέρωνε την πολύπλοκη αλληλεπίδραση διαφορετικών παραγόντων. Η περίπτωση της Criado-Perez πάντως ανέδειξε ότι οι αποστολές των επίμαχων σχολίων ήταν κυρίως άντρες ανεξαρτήτως όμως ηλικίας και μορφωτικού επιπέδου.

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να συμμετάσχουμε ως επαγγελματίες ψυχικής υγείας αλλά και ως ενεργοί πολίτες στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης. Θα θέλαμε να προσκαλέσουμε όσους διαβάζουν αυτό το άρθρο –γυναίκες και άντρες– να αντισταθούν, να προβληματιστούν, να μοιραστούν μαζί μας ανάλογα φαινόμενα στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή και να ανοίξουμε διάλογο αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων. Ακόμα, θα θέλαμε να προσκαλέσουμε τους φίλους/φίλες και αναγνώστες/αναγνώστριες μας να μοιραστούν μαζί μας μέσα από αυτό το βήμα ιστορίες «μεγάλων γυναικών» –γνωστών και άγνωστων– των οποίων η ζωή και το έργο αποτελούν πηγή έμπνευσης και δύναμης ιδιαίτερα σε τέτοιες σκοτεινές εποχές στις οποίες η ισότητα και ο σεβασμός απέναντι στις γυναίκες αποτελούν ακόμα πεδίο αντιπαράθεσης.

Δείτε περισσότερες πληροφορίες εδώ:

[http:// www.theguardian.com/ lifeandstyle/2013/aug/04/ caroline-criado-perez-twitt er-rape-thr eats](http://www.theguardian.com/lifeandstyle/2013/aug/04/caroline-criado-perez-twitter-rape-threats)

[http://www.athensvoice.gr/ article/city-news-voices/ πολιτικη/ορδες-βαρβαρων](http://www.athensvoice.gr/article/city-news-voices/πολιτικη/ορδες-βαρβαρων)